

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

Peucedanum o-
rigine Hebraica
quasi ποταμο
Cερομο, id est
Wasserrausch
vel Rauschdan.

Peucedani alte-
ra derivatio à
Peucedana regni-
cula

Quomodo hæc
Planta vulgo
& gentium di-
ueriarum linguis
vocetur
Ambrosiana,
Cnata Dei,
Cauda suilla,
Maxibatum,
Schwefelwurq,
Herbatuum,
Peucedamo,
Peucedame,
Herbatum, &c.

cum istis copiosis in plantis
hujus generis.

piofissima proueniat. Quapropter à fluxu sue stre-
pitu Aquæ & nomine
Dan, Appellatio Peu-
cedanum, quæ plerisque
Eruditorum est fami-
liaris (vt scilicet dica-
tur quasi Wasserrausch
sive ποταμοCερομο aut
Rauschdan) originẽ pri-
mam sumpsisse videri
potest. Quanquam etiã
à regiuncula Calabrie
(Peninsula illi, in ex-
trema Italiae ora versus

DIFFERENTIA VIRIVM INTER CERVARIAM
Marem Sobolem, & inter Faminam, ex etymologia
nominum Peucedanum, & Tordylion.

DE Vocabulo Peucedano Et quiddam hoc loco referam, facit
facultas Planta huius cum Mare cognata. Cum enim Peucere de
sonitu armorum militarium (vt pote tubæ sue tympani) exponi que-
at, Respectu eius, appellatio Peucedanum Planta huic nõ male qua-
drabit. Nam quemadmodum tympanum militare sine tuba, iam iam
cum hoste pralio conficturo, alacritatem & (quod nemo inficias
ibit) animum quoq, intrepidum & ferocem addit: Ita & Succus
Planta huius, exemplo Maris iram in hostem conceptam magis ex-
asperat, impetusa, feruentiores ad certamen efficit. Non itaq, cui
miru fuerit, si Mari & Soboli nomen Peucedanum, quasi in no-
uiss (vel πικρισ) dēno pos, id est mutatio acerbioris, Famine vero
Tordylion quasi Καρδία (quod affectus iracundia tumultuantes
cohibeat & tranquillitati restituat) à Vetustate rerum naturas
diligentissime scrutata, factum putetur.

affricam sita, & à Pli-
nio quoq, libro. 3. capite. 5. atq, Historiographis a-
lijs commemorata) quæ Authoribus multis Peu-
centia dicitur, extitisse queat. Porro Alij hæc Pla-
tam non sine errore Capulariam, Ambrosianam,

Gratiam Dei, Caudam suillam, & Maxibatum

appellarunt: Alijs Ger-
manice Schwefelwurq
(ratione si calor eius im-
mēsus spectetur, nõ ab-
surda) & Herbatuum
(nomine, cum radix o-
dore th^o amuletur, quo
que non reijciendo) est
nuncupata. Italis autem
Peucedamo, Gallis Peu-
cedame, Hispanis &
Arabib^o Herbatu, Bo-

hemis Gelynykorẽ, Vādalis Iehlekoreyhn, Polonis
Siarkakorzeyn, Anglis Horestrange, & plerisq,
Hörstrang & Harnstrang, sed (quod minctus assi-
duos efficiat) recti^o Harnstreng Harnofft & Harn-
nil Paracelsõ vocitatur.

FORMA, CONSTELLATIO, ET QUALITAS CER-
VARIÆ SOBOLIS.

Caulis

FORMA.
Radix.

Herba

RADIX plantæ huius, inter reliquorum
Generum fere maxima
est: foris cute in cineri-
ceo nigricante & fibris
prolixioribus obducta,
intus candida, succosa,
mollis, & odorem (quã-
vis eũ aliqui, significa-

tionem parit) ex his Venena duplicia (qua odio capitali & vilius ab eis
summa inuicẽ disidere, atq, ita vilius sive Αλιξιφύλακος sibi mu-
tuo prestare certo constat) euomit: Ita fere sese habent Plan-
ta tres commemorata: Dum prior in iracundia irritanda & exag-
geranda, altera in eadem mitiganda: posterior vero non in oia
sue media via incedens, vim prioris quidem temperando corrigen-
do & leniendo, posterioris vero adaugendo atq, roborando, potentia
& efficaciam peculiarem declarat. Quæ cum ita se habeant, Sub-
tilitates Plantarum istarum trium quæ in sublime educuntur, pro
tenuissimis & in exerecondis viribus lenissimis: quæ in latus, pro
crassioribus atq, adeo robustioribus: quæ deniq, deorsu sive per des-
censum, pro crassissimis et robore operationis validissimis habentur.

tionem nominis Peucedani & amaritiam forte re-
spicientes, grauem dix-
erint) iucundum suauẽ,
exeplog, reliquorũ Ge-
neum thus in vtriculo
cõcussu imitatẽ spiras:
ac cespite deniq, qui for-
ma caudæ ceruinæ ver-
sus caulem recta surgit,
in capite itidẽ vt Speci-
es reliquæ insignis. Cau-
lis (vt dictũ) satis robu-
stus, sed gracilis tamen
concauusq, existit: &
virore eleganti, atque
multitudine surculorũ
syluosa nitet: ab radice
vero coliculi quidem
aliquot alij consurgũt:
Sed hi, quanquam simi-
liter Adnatis hyluiscãt,
proceritatem tamen ei-
us non assequũtur. Her-
ba vt Ferula longiuscu-
la est & tenuifolia, atq,
agmine dẽso vndiq, per
caulem sparsa: nisi quod
foliola densius succres-
cunt, & robustiora si-
mul

MODVS DESTIL-
landi.

A PLANTIS præ-
scriptis tribus
ca inest natura
proprietas, vt
Subtilitates ear-
rũ nõ nõo tantũ
modo, sed pluribus (sursum ni-
mirum & deorsum) possint edu-
ci. Nam sive antrorsum sive re-
trorsum aut modo quocunq, a-
lio elicta fuerint, tenuitate
partium, purissimis & nobilissi-
mis nunquam nõ conferri pos-
sunt. Ideoq, Modum destillatio-
nis carum, imagine Scytales
sive Amphibanae (Serpentis il-
lius bicipitis, cuius Plinius lib.
9. cap. 23, & lib. 20 cap. 20. Dio-
scorides lib. 9. cap. 9. Aristote-
les libro de generatione anima-
lium cap. 3. & Aelianus deniq,
lib. 13 cap. 28. meminere) ob si-
militudinem quam cum eo no-
bis visa sunt habere, merito
duximus adumbrandum. Nam
quemadmodũ Serpẽs ille (quã-
tumcunq, sanc Albertus contra
Solimũ, eũ αμφικεφαλο neget)
non solũ ob costas quoquo ver-
sus mobiles in vtramq, partem
rept, videt, & audit: Serum e-
tiam cibum per ora duo capit:
atq, (quod magis in eo admira-